

IMPRESSIONANT

Aquests dies estic llegint, astorat -no paro de sorprendre'm-, el Diari de Joan Baptista Xuriguera que ha editat l'IEI a cura de Josep Camps. La feina feta és impressionant; el volum és una delícia. Es tracta, probablement, de l'exemple més sorprenent que he llegit de mirada crítica, inflexible, que se situa en un nivell d'exigència i d'aplom nacional propi dels anys vint i trenta del segle XX. Vull dir que Xuriguera mira la cultura literària catalana de la segona part del segle XX amb una acidesa crítica que el fa únic. No puc deixar de recomanar-ne la lectura, malgrat que la paraula "decadència" acut a la boca, amb el deix d'amargor que comporta, però la vida dels pobles, i la personal, sempre és així: "no saps el perquè però sempre tens el que tens" i ja pots posar-t'hi com vulguis, que només faràs malbé la teua salut. *El Diari de Xuriguera* és una peça literària única. Al meu entendre és el millor que ha escrit aquest escriptor lleidatà que Josep Camps ens ha donat a conèixer. A la primeria, Xuriguera semblaria un ressentit; després és un jutge molt afinat que no pot publicar les seues opinions. Al meu entendre són interessantíssims els seus judicis sobre els escriptors i prohoms del tardo-franquisme i la Transició. Per les seues pàgines desfilen les notes crítiques sobre Pedrolo, sobre Ramon Aramón, sobre la Maria Aurèlia Capmany, sobre Esquerra Republicana...

En definitiva, el volum val un dineral com a document intel·lectual d'una època: abraça des de 1951 fins a 1987. Les referències a Lleida hi són contínues i hi afegeixen un nou interès per a un lector lleidatà. *El Diari* acaba amb la notícia de la publicació de *Narradors de Ponent* de 1987 i apunta, lacònicament, que ell no hi surt. Sovint em demando si l'esvoranc que va obrir la guerra va ser més profund que no ens imaginàvem. Xuriguera és un home format abans de la guerra que va perdre el seu públic natural i va quedar com un illot en el nou nínxol ecològic del tot diferent que fou el franquisme. I em pareix que no s'hi va adaptar. *El Diari* en dreça una imatge nítida, forta, un xic depriment. En la seua constància i dedicació, *El Diari* se situa en el terreny del document, del testimoni. I és aquí on excel·leix. Sempre deixa una profunda impressió.